

VERVIER, Jan B. (Gent 1750 – Gent 15 december 1817).

Studeerde aan het gepatroneerd college te Geel en daarna medicijnen te Leuven (licentiaat op 22 april 1777). Vervier was eerst arts op een slavenschip en later te Gent. Van 1791 af werkte hij mee aan *Die Excellente Print-Cronike van Vlaanderen*, waarin vele beschuldigingen werden geuit aan het adres van de machthebbers, de klerikale patriotten. Zo heeft Vervier bijgedragen tot de geleidelijke laïcisering van de samenleving. Hij stond op goede voet met de progressieven, ageerde liefst achter de schermen en stond bekend als "vijg", de spotnaam van de keizersgezinden tijdens de Brabantse Omwenteling.

Vervier is onder meer de auteur van een gedicht op het herstel van de moedertaal in de Zuidelijke Nederlanden (1814-1815), een dithyrambe van Groot-Nederlandse strekking, de ultieme bevestiging van een overtuiging die het goed vindt dat taal en staatsaanhorigheid elkander volkomen dekken. Dit gedicht van 391 hexameters ademt de geest van Jan B. Verlooy's *Verhandeling op d'Onacht der moederlyke Tael*, een thema dat later door Jan F. Willems werd overgenomen.

Sommige van Verviers medische tijdgenoten hebben het Vlaamse bewustzijn opzettelijker gestimuleerd dan hij, maar als kordaat Nederlandsschrijvend arts in de belangrijkste stad van het graafschap Vlaanderen heeft hij de verfransing, die een stadsverschijnsel was, bepaald niet in de hand gewerkt. Wanneer men de stelling van Hendrik Elias aanneemt dat de taal de weg baant naar een nationaal reveil, moet men Vervier in het Vlaamsgezinde kamp orderbrengen. Hij was een voorloper van het 19de-eeuwse liberale flamingantisme zoals dit door Julius Vuylsteke, Paul Fredericq, en anderen verkondigd werd.

WERKEN: Artikelen in *Die Excellente Print-Cronike*; – *Gedigt aen Mr Johannes Palfy*, 1785; – *Redevoering voor de leerlingen van de Vroedschool*, 1785; – *Aforismen van Hippocrates*, 1792; – *Het Herstel der Moedertaal*, 1814-1815.

LITERATUUR: L. Elaut, 'Het mollewerk van een Gents geneesheer uit de Patriottentijd', in *Handelingen van de KZMTLG*, jg. 25 (1971), p. 117-134.

LEO ELAUT* EN LUC FRANÇOIS